

Stimulacija govorno jezičnog razvoja kroz ritam, pjesmicu i pokret

Jeste li primijetili da osoba koja u trenutku ne nalazi potrebnu riječ često si pomaže gestama? Isto tako, jeste li primijetili da dijete, dok piše ili crta povremeno nevoljno plazi jezik?

Dokazano je da razina razvijenosti dječjih govornih sposobnosti ovisi o stupnju formiranosti finih pokreta prstiju ruku.

Tako je, na temelju istraživanja velikog broja djece, otkrivena slijedeća zakonitost:

Kada razvoj pokreta prstiju odgovara dobi, razvoj govora je također normalan. Kada razvoj fine motorike zaostaje, zaostaje i razvoj govora.

Znanstvenici su došli do ozbiljnog zaključka da se formiranje važnih govornih zona u dječjem mozgu ostvaruje pod utjecajem živčanih impulsa prstiju ruku.

Što su djetetovi prstići aktivniji, odnosno što češće mama ili tata s njime vježbaju te motoričke vježbe to se bolje ostvaruje djetetov govorni razvoj, a uz njega istovremeno i emocionalni i intelektualni razvoj.

Govorno - ritmičke igre možemo započeti od još ranije dobi, praktički od samog rođenja djeteta.

Osim što pružaju djetetu (bebi) ugodu i zabavu, ove igre ujedno i služe kao prva ritmička i glazbena simulaciju u djetetovom životu. One sa svojim polisenzoričkim djelovanjem su vrlo poticajne za djetetov budući razvoj govora.

To su ujedno i vježbe djeteta i njegovog razvoja slušne i prostorne percepcije, osjećaja za tempo i ritam, vježbe glasanja i izgovaranja, govornog i motoričkog oponašanja, osvješćivanja svojeg tijela i svojih motoričkih mogućnosti.

Igre se odvijaju obično u srdačnoj atmosferi punoj šale i nježnosti, u kontaktu djeteta i odrasle osobe koja je djetetu bliska, jer ga voli.

Na takav način, igre odnosno govorne vježbe utječu i na razvoj te održavanje bebinog pozitivnog emocionalnog stanja.

Prve stimulacije kojima dodirujemo bebinu glavicu, trbušić ili pokrećemo njene ručice i nogice, dok leži ili je naslonjena na jastuk, odvijaju se uz ritam našeg glasanja.

Što je dijete mlađe, pokreti su sporiji i nježniji, a naše glasanje afektivnije.

Postupno se djetetovo aktivno sudjelovanje u govornim vježbama a i u motoričkim vježbama povećavaju isto kao i djetetova samostalnost te brzina razvoja govora.

Poželjno je da svaka igrice-pjesmica sadrži na kraju neku poantu, neki zgodan šaljivi završetak, povezan s drugačijim naglim pokretom i afektivnim usklikom (npr. kažemo: "Bacimo ga!" , "Dolje !" ili "Visoko !" i napravimo u šali pokret kao da želimo baciti dijete odnosno ili je podižemo u zrak).

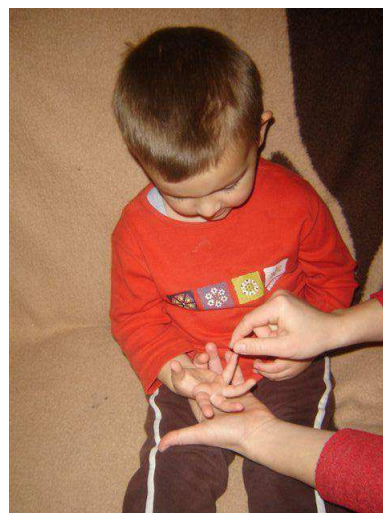
Zanimljivo je da će dijete prvo početi sudjelovati baš u tom završetku, jer će ga veselo i nestrpljivo očekivati.

U svim ovakvim igrama s kojima vježbamo govorne , motoričke i ritmičke sposobnosti djeteta bitno je da vlada ugodna atmosfera uzajamne srdačnosti i prihvaćanja.

Tu će, osim majčinog osmijeha i nježnog dodira, djelovati i sama melodija pjesmice, a kasnije i njen verbalni sadržaj, kao i to da ritam pjesmice dijete ne doživljava samo slušanjem, već i taktilno i kinestetski, jer ga mama u tom ritmu dodiruje ili pokreće.

Za igre i pjesmice postoje nazivi: hopsalice, cupkalice, gegalice, ljuljalice, pljeskalice, igre na dlanu, igre rukama,i prstima itd., ovisno o tome da li ćemo uz ritam pjesmice dijete cupkati u krilu, pomagati mu da skakće ili ljuljati ga na razne načine ili se gegati s njime lijevo desno , ili ćemo samo lupati ritam pljeskajući ,stupajući, ili koristeći drvene batiće.

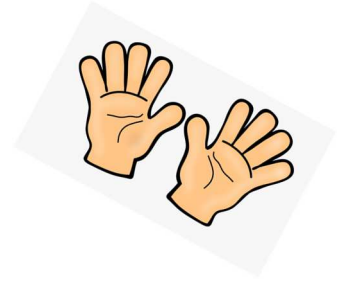
U svakom slučaju ovakve igre-pjesmice ustvari i jesu motoričke vježbe i govorne vježbe koje u konačnici utječu na razvoj vašeg djeteta.

PJESMICE PRSTIMA I POKRETIMA ZA DJECU

DODIRIVATI PRSTIĆE...

Ovaj ide u lov.
Ovaj nosi pušku.
Ovaj jede krušku.
Ovaj kaže: "Daj i meni!"
Ovaj kaže: "Šipak tebi!"

Ovaj prstić – mama, ovaj prstić – tata, ovaj prstić – baka, ovaj prstić – djed, a ovo je malo dijete, tko je to? To je...(reći djetetovo ime)

Prstiću, dječaćiću, gdje si bio?
S ovim bratom u šumu sam išao. S ovim bratom juhu sam kuhao.
S ovim bratomkašu sam jeo. S ovim bratom pjesmu sam pjevao.

GDJE JE ZEKO

Palac pita: Gdje je zeko? Vidi li ga možda netko?
Kažiprst će: Gledaj tamo! Kako li je hitar samo.
Srednjak kaže: E baš neću, gledat ću na stranu treću!
Prstenjak će: Dosta! Zec vam bježi preko mosta!
A najmanji se samo smije, pod kaputom zeca krije.

MIJEŠALA MIŠICA KAŠICU

Miješala mišica kašicu
U probušenom lončiću
Miješala, miješala i mišice zvala...
(kružiti kažiprstom po djetetovom dlanu)
Pa im je davala:
Malo tebi, malo tebi
Malo tebi, malo tebi
(dodirnuti prst po prst)
...a mali? Trči, trči, trči i tu se sakrije!
(trčati prstima po ruci do pazuha)

IDE MUHA

Ide muha
Traži kruha (šetamo po djetetovom tijelu od trbuha do vrata)
Našla ga je tuuuuu... (poškakljamo ga po bradi)

ZA BEBE

(melodija Bratec Martin)

Mali pužić, mali pužić

Puzi gore, puzi gore (šetamo prstima od djetetovog trbuha do vrata)

Puzi opet dolje, puzi opet dolje (vraćamo se)

Škaklje trbušćić, škaklje trbušćić.

KRIŽ KRAŽ

Križ kraž Matijaš (crtamo križ na dlanu djeteta)

Prstom boc (bocnemo prstom u dlan djeteta)

Laktom puc (tucnemo laktom o dlan djeteta)

Za nos povuc. (lagano povučemo djetetov nosić)

PRSTI

Prste ima ruka svaka (treperiti prstima)

kad ih stisnes to je šaka (stisniti šake)

bum-bum-bum (lupkati šakom o šaku)

ta je pjesma laka.

Igraju se ruke dvije («trčati» rukama prema naprijed) tko će brže,

tko će prije Bum, bum, bum to je pjesma laka

IGRAO SE MALI SLON

Din-don, din-dan-don,

Igrao se mali slon!

Bacao je loptu gore, lovio je loptu dolje.

A onda...Pljus!

Lopta je pala u more!

(Ijuljamo dijete na koljenima; pri izgovoru zadnjeg stiha nagnemo dijete kao da ćemo ga baciti)

ŽABA I RODA

Žaba pjeva rega-rega!

Debela je pa se gega.

A kad vidi rodu,

Onda bjež u vodu!

(Dijete i roditelj stoje i gegaju se oponašajući žabu, a kada se pojavi roda skoče u vodu tj.čučnu)

BUBAMARA

**Ide, ide bubamara
Ne zna, ne zna gdje bi stala.
Doletjela je na tvoj dlan,
Bubamaro hajde van!**

(kružimo prstom iznad djetetova dlana pa se na njemu zaustavimo kao da je bubamara sletjela. Možemo se igrati i tako da u ritmu dodirujemo svaki prst, a onaj na kojeg dođe zadnji slog se stisne; na kraju kada je šaka zatvorena, ulovili smo bubamaru i polako otvaramo šaku pa puštamo bubamaru van)

KIŠA PADA

**Kiša pada kap, kap, kap (lupkati prstima po tvrdoj podlozi)
noge mokre cap, cap, cap (lupati nogama o pod)
mokra lice, mokar nos (rukama pokazati lice i nos)
mokri smo već skroz na skroz (rukama pokazati cijelo tijelo).**

MALI PAUK

**Jedan mali pauk se popeo uz žlijeb
Pala je kiša i sprala ga na trijem
Izašlo je sunce i sve posušilo
Pa se mali pauk penjao ponovo.
(hod prstića – kažiprsta i srednjaka...)**

BEREM BOBICE SA GRANA

**Berem bobice sa grana (okrenuti lijevu ruku da visi i prstima desne
ruke «brati» jedan po jedan prst lijeve)
Pa će grana bit lagana (mahati lijevom rukom)
Imam punu košaricu (skupiti ruke u košaricu)
Za moju mamicu
Teško mi je nositi (odglumiti pretešku košaricu)
Moram malo pojesti
Jednu, dvije... i još malo, (skupljene prste prinositi ustima)
Koliko je još ostalo?
Jedan, dva, tri četiri, pet... (brojati prste) - Beremo ih opet...**

PEKARU KOLAČIĆU

**Pekaru Kolačiću,
Pekaru Kolačiću,
Ispeci mi od brašna
Ti kolačić slatan.
Mijesi, mijesi
Valjaj, valjaj.
Brašno tresi
Kolačiće umijesi.
Šećera pospi
Ubaci ga u peć,
Kada bude gotov -
„Hvala“ ću ti reć’.**

(svaki stih pratimo odgovarajućim pokretima ruku)

PEKAR

**Ruke mijem
Brašno sijem,
Kapica na glavi -
Mijesim tijesto
Tako vješto
Kao pekar pravi.
Peć se žari
U nju stavim
Krušćice po redu -
Kora glatka
Bit će slatka
Kad je djeca jedu.**

(svaki stih pratimo odgovarajućim pokretima ruku)

10 MALIH PRSTIĆA

**10 malih prstića se penje gore-dolje
10 malih prstića je uvijek dobre volje
10 malih prstića sad trči lijevo desno
10 malih prstića i nikom nije tijesno.
10 malih prstića sad trči u krug
10 malih prstića i svaki svakom drug.
10 malih prstića se skrilo iza leđa
10 malih prstića sad više ovdje nema.
10 malih prstića nam vikne «HURA»
10 malih prstića je opet ovdje sad.**

ČAJNIK

Ja sam mali čajnik (uperimo prst prema sebi)
Trbuh mi je pun (spojimo ruke u krug ispred sebe)
Ovo mi je ručka (desnu ruku stavimo na bok)
A ovo mi je kljun. (lijevu ruku ispružimo sa strane)
Kada ti je zima i poželiš čaj
nagni me i izlij (nagnemo se na lijevu stranu) u šalicu znaj.

PJESMA AUTOBUSA

Kotači autobusa se okreću, (vrtimo ruke jednu oko druge) okreću,
okreću, kotači autobusa se okreću, cijeli dan.
Brisači rade lijevo desno, (pomičemo ruke lijevo-desno) lijevo
desno, lijevo desno. Brisači rade lijevo desno, cijeli dan.
Truba radi bip, bip, bip,
(prstom jedne ruke tuckamo po nosu) bip, bip, bip, bip, bip, bip.
Truba radi bip, bip, bip, po cijeli dan.
Vozač kaže: Karte molim, (pružimo ruku) karte molim, karte molim!
Vozač kaže: Karte molim! cijeli dan.
Bebe plaču AA, AA, AA, (trljamo oči) AA, AA, AA, AA, AA, AA. Bebe
plaču AA, AA, AA, cijeli dan.
Babe pričaju bla, bla, bla (rukom oponošamo pričanje)
Bla, bla, bla, bla, bla, bla
Babe pričaju bla, bla, bla, cijeli dan
Putnici kažu psst, psst, (stavimo kažiprst na usne) psst.
Putnici kažu psst, cijeli dan.

PRIPREMILA:

**IVANA ĐURIĆ-KATANIĆ, prof.logoped,
Logopedski kabinet Ententini**